

Flus Foloż

Kienet ilha tigri x-xniegħa li qegħdin imexxu fl-idejn il-flus foloż, iżda hadd ma sata' jagħraf liema huma l-ħżiena u liema t-tajbin, tant li kulhadd qata' jiesu li għad jingħazlu. In-nies tal-Bank bil-kemm setgħu jagħrafu l-foloż mit-tajbin, għax dawn kienu magħmulin b'reqqa kbira wisq. Il-wieċ kien mill-aħjar, il-linji taċ-ċirku ndaqs u dritti, it-toqol daqs fils tajjeb u l-lewn ma jagħtik xejn x'taħseb li huma xogħol idejn qarrieqa.

In-nies anqas issuktat titkellem fuqhom u b'għajnejha magħluqa kompliet tmexxi u tħallat il-flus bla ma tħabbel rasha xejn. Kien hemm min qal: "La ninqeda bihom daqs li kieku tajbin, għalfejn noqgħod nagħżilhom, biex ikolli neħodhom għand il-Pulizija?" B'danakollu, xi wieħed rasu shuna żejjed u beżżeġġi mill-flus foloż ma naqasx li joqgħod jifli kull żewġ xelini u tmintax irbiegħi li taqa' taħt idejh, u mhux darba u tnejn li xi żewġt irġiel tlewmu u ġew fl-idejn għax wieħed iġħid li dak il-fils tajjeb, fil-waqt li l-ieħor lest biex jaħlef li hu falz.

Kien jeħtieġ li tinsab minn fejn ġejja l-marda u jinqabad min kien qiegħed, b'sengħa tal-għaġeb, jaħdem il-flus foloż.

Għal dan ix-xogħol, b'satra kbira, indaħlet il-Pulizija Sir-grieta, u billi għal xogħol iebes u diffiċli kien jidħol dejjem l-Ispettur Manwel Żammit, din id-darba wkoll inqala' l-Ispettur Manwel, li fih il-Korp kollu tal-Pulizija ttama li jinqabdu l-ħatjin.

L-Ispettur Żammit ħa x-xogħol f'idejh bil-ferħa u b'ħas-soltu ma zamm lil hadd iġħinu. Kien iġħid li sħarriġ irqiq bħal dan aħjar isir bla tfixkil u pariri żejda, bil-mod kif jaf hu biss.

Kien mistenni minn jum għal ieħor li l-Ispettur Żammit sa jgħarraf lill-Kummissarju min huma l-ħatjin u fejn qegħdin jaħdmu, iżda għadda z-żmien u l-ebda xaqq dawl ma ntlemaħ li minnu wieħed sata' jaqbad tarf.

Żammit kien jasal l-uffiċċju b'wieċ dejjem imqarras u għal kull kelma li kienu jgħidulu sħabu kien jisbel u jaħlef bla ħniena. Biss qatt ma heda, anzi kien iġħid li għandu tama qawwiya li fl-aħħar għad jirnexxilu jressaq quddiem il-Qorti lil min b'tant għaqaq qiegħed imexxi dawn il-flus.

Kif jigri bosta drabi, mhux sħabu kollha kienu jithassruh lill-Ispettur Żammit billi kien għadu ma rnexxelux isib tarf tal-misteru tal-flus foloż. Kien hemm l-Ispettur Karmenu Ċefai —bieżel u ħabrieqi mhux inqas minn Żammit—li ma kienx jifraħ bi ftit f'qalbu meta jara lil sieħbu jisfalu fix-xejn it-taħbit

li kien qiegħed itelliflu jiem sħaħ. Bla ma tkellem ma' ħadd, waħħal f'moħħu li jrid jibda jistħarreg hu wkoll din il-bieċa xogħol. Qabbad xelleja għalih, ħallashom tajjeb, wegħedhom bosta ħwejjeg, għalkemm kien jaf li ma jista' qatt jagħti dak li wiegħed, u ħadem sħiħ. Kien żgur li jekk jaqbad it-tajfa li kienet ixxerred il-flus foloz, qabel ma jirnexxilu sieħbu Żammit il-Kummissarju kien jibda jifta' tamtu fuqu 'l quddiem. Xogħol iebes, tas-sabar, ta' reqqa bla tarf, xogħol li sarlu wisq iktar tqil billi ħtiegħu jinqeda b'nies barranin għall-Korp tal-Pulizija. Ħtiegħu jgħasses fuq dawk li qabbad stess għax baża' li jqar-rqu bih; baża' li għandhom mnejn kienu huma l-ħatjin.

Beda jgħarbel raħal raħal. Beda jara minn fejn jinqabdu l-iktar flus foloz. Kien għalxejn. Lebda raħal ma spikka iktar minn iehor. Iktar ma twalet ii-ftittxija, iktar bdiet ton-qoslu l-ħila. Ħaseb li x-xelleja tiegħu kienu qegħdin jilagħbuh u kulma kienu jagħmlu kien tul ta' żmien biex jisolħulu dejjem flus iktar.

Il-ħidma ta' Ċefai fl-aħħar tat il-frott tagħha. Tnejn mix-xelleja għarrfuh li sabu fejn kienu jinħadmu l-flus foloz. Kien jonqoshom jaqbd u min huma n-nies. Izda lanqas ma kien meħtieg dan billi kienu jafu l-ħin li jkun bin-nies il-post imfittex. Fadal biss li taqbeż fuqhom il-Pulizija u taqbadhom fil-fatt.

La wasal sa hawn waħdu, Ċefai ma tkellem xejn sa ftit qabel ma kellu jmur flimkien max-xelleja tiegħu biex jaqbad lill-ħatjin. Xi siegħa qabel il-ħin, qabbad għaxar kunnistabli-jiet bla uniformi jarmaw u jithejjew biex joħorgu miegħu.

Kienu xil-ħdax ta' bil-lejl meta ltaqa' ma' dawk li kellhom juruh il-lok. Kien għar in-naħa tax-Xlokk ta' Malta, iħares għal fuq baħar iswed u ikreh, li fih lanqas is-sajjieda ma kienu jersqu. Kont taħlef li 'l hemm ma jersaq ħadd daqskemm kien għieri minn kull ħaġa li fiha ħajja. Biex waslu qrib il-għar ħtegiħom jitkaxkru ma' l-art, izda ma kienx meħtieg għax min kien gewwa qatt ma basar li għad jersaq xi ħadd lejn dawk l-inħawi. Lanqas l-iċken ħisa ma waslet f'widnejn dawk ta' barra, u dik il-ħemda beżżgħet lil Ċefai. Ma' tixjira ta' idejh, dawk li kellu miegħu minnufih qabzu go l-għar u ippuntaw l-armi fuq min sata' kien hemm gewwa.

Irnexxiet. Kien hemm nies, kien hemm forom lesti bil-flus, kien hemm nar imkebbes u ċomb imdewweb f'lenbija, izda fost kulħadd, imxammar u għarqan bis-sħana tan-nar, kien hemm l-Ispettur Manwel Żammit.